

De plaats delict in beeld. Fotografie in de dagelijkse en gesimuleerde praktijk (2013). G. Vanderveen en J. Roosma (Universiteit Leiden). Politiekunde 58

Doelstelling

Meer inzicht verkrijgen in de beslissingsprocessen rond Plaats Delict (PD)-fotografie.

Hoofdvragen

1. Op de PD: *wat* wordt wel of juist niet gefotografeerd, *hoe* wordt gefotografeerd en *waarvoor*?
2. Bij het opmaken van het pv: welke foto's worden geselecteerd, *wat* staat daarop, *hoe* worden deze in het pv verwerkt en *waarvoor*?
3. Bij de OvJ: *wat* wordt aangeleverd en *hoe* wordt het fotografisch materiaal verder verspreid?

Methoden van onderzoek

Het onderzoek bestaat uit drie deelstudies:

- in deelstudie 'PD-fotografie van een kapitaal delict' participeerden 20 mensen: 16 zijn werkzaam bij de Forensische Opsporing (FO) van de politie, 2 bij de FO van de KMAR en 2 deelnemers zijn sporendeskundigen van het NFI.
- aan deelstudie 'PD-fotografie van een PD inbraak' deden 27 forensisch medewerkers mee.
- deelstudie 'Officieren van Justitie over PD-fotografie' bestond uit interviews met 5 OvJ's uit Rotterdam en Den Haag.
- literatuuronderzoek
- informele gesprekken over noodzakelijke achtergrondinformatie met diverse sleutelfiguren, zoals docenten van de Politieacademie, forensisch fotografen of visualisatiespecialisten, verkeersspecialisten en oud-rechercheurs.

Samenvatting

Dit onderzoek is een eerste stap om meer inzicht krijgen in de beslissingsprocessen rond de plaats delict (PD)-fotografie. Daarbij speelt ook de relevantie van PD-foto's voor de opsporing en hoe en met welke verwachting en om welke reden de foto's worden ingezet in de opsporing en dossiervorming een rol. Het beslissingsproces ten aanzien van fotografie op de PD wordt hier vertaald in drie vraagwoorden: *wat*, *hoe* en *waarvoor*. In het onderzoek zijn de keuzes geanalyseerd die worden gemaakt tijdens het fotograferen van de plaats delict (PD) en de kwaliteit van de gemaakte foto's. Hiervoor zijn gesimuleerde PD-onderzoeken uitgevoerd door respectievelijk forensisch rechercheurs in de vorm van een kapitaal delict en door High Volume Crime (HVC)-medewerkers in de vorm van een inbraak. Tevens zijn interviews gehouden met Officieren van Justitie over de rol van foto's in dossiers.

Bij de PD kapitaal delict komt naar voren dat de forensisch rechercheurs weten aan welke kwaliteitscriteria de foto's moeten voldoen en wat de richtlijnen zijn voor hun werkwijze. Hoewel het aantal gemaakte foto's en de kwaliteit ervan nogal varieert, is het overgrote deel (80%) van het fotomateriaal van voldoende kwaliteit. Maar omdat er vanuit het OM nauwelijks feedback komt over het geleverde proces-verbaal (pv), is het onduidelijk wat precies de wensen en verwachtingen zijn, mede omdat er vaak geen vervolg aan een zaak gegeven wordt.

Hier tegenover staat dat foto's bij de PD inbraak in de praktijk nauwelijks van belang lijken. Uit de gesimuleerde PD komt naar voren dat de kwaliteit, de werkwijze en het aantal gemaakte foto's door de HVC-medewerkers eveneens sterk varieert. De foto's voldoen hierbij veel minder aan de kwaliteitscriteria. Waarschijnlijk doordat men in dit geval weinig praktijkervaring heeft met het maken van foto's.

In de interviews met de Officiëren van Justitie wordt duidelijk dat de foto's die zij binnenkrijgen een meerwaarde hebben, zolang deze goed ingebed en relevant zijn. De Officiëren geven overigens aan geen hinder te ondervinden van de wisselende kwaliteit van de foto's. Deelnemende onderzoekers betogen in het afsluitende hoofdstuk dat de kwaliteit van de PD-fotografie verbeterd kan worden door de werkwijze van het proces-verbaal verder te standaardiseren aan de hand van systematische feedback en door desgewenst te investeren in beter materiaal en meer trainingen.